

EURÓPSKY
DVOR
AUDÍTOROV

SK

Prejav

18. januára 2021

Prejav Klausa-Heinera Lehneho, predsedu Európskeho dvora audítorov

Prezentácia výročnej správy EDA za rok 2019

Schôdza Európskeho parlamentu (Brusel)

18. januára 2021

V prednesenom texte sa môžu vyskytnúť odchýlky.
V prípade rozdielov má prednosť hovorený text.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Vážený pán predseda,

Vážená pani predsedníčka Výboru pre kontrolu rozpočtu,

vážení spravodajcovia a tieňoví spravodajcovia pre udelenie absolutória za plnenie rozpočtu,

ctené panie poslankyne, ctení páni poslanci,

vážený pán komisár,

predsedníctvo Rady,

dámy a páni,

žijeme v zložitých časoch. Tak ako vždy v našej Európskej únii, veľké krízy vedú k veľkým krokom vpred a inováciám, ktoré sme len pred niekoľkými mesiacmi považovali za nemožné.

Vďaka húževnatosti tohto Parlamentu sa včas dokončili veľké rozhodnutia a dohody, ktoré formujú finančné prostriedky EÚ na nasledujúcich sedem rokov a túto príležitosť by som tiež rád využil na to, aby som zablahoželal odchádzajúcemu predsedníctvu Rady a Komisii. Snáď teraz môžeme očakávať pružnú ratifikáciu rozhodnutia o vlastných zdrojoch členskými štátmi.

Som rád, že som tu s mojím kolegom Tonym Murphym, naším členom zodpovedným za výročnú správu, aby som Vám predstavil výročnú správu Dvora audítorov za rok 2019 a viedol s Vami diskusiu.

Vzhľadom na špecifické okolnosti spôsobené prebiehajúcou krízou COVID-19 tohtoročná prezentácia sa koná o niečo neskôr ako zvyčajne. Môže to však byť aj **výhodou**, pretože Výbor pre kontrolu rozpočtu teraz značne pokročil vo svojej práci na udelení absolutória. Poznatky, ktoré ste získali prostredníctvom rôznych vypočutí v posledných týždňoch, tak už môžu byť podkladom pre dnešnú diskusiu, čo vôbec nie je zlé, ba priam naopak.

Je osobitne dôležité, aby sa politické rozhodnutia, ktoré prijímate alebo s ktorými súhlasíte v tejto rokovacej sále, premietli do výsledkov v praxi. Aby ste mohli posúdiť, čo fungovalo a čo nefungovalo a ako veci vylepšiť. Práve tu plnia svoju úlohu podrobné a nezávislé audity, ktoré vykonáva Dvor audítorov.

Naše zistenia za rok 2019 sú v súčasnosti dobre známe. Opäť vydávame výrok bez výhrad k spoľahlivosti účtovnej závierky a správnosti príjmov.

Pokiaľ ide o výdavky, odhadujeme, že celková chybovosť zostala **stabilná – 2,7 %** v roku 2019 v porovnaní s 2,6 % v roku 2018. Tento titulok samozrejme zastiera značné rozdiely medzi jednotlivými oblasťami politiky.

V oblasti **konkurencieschopnosti** sme odhadli zvýšenú chybovosť (**4 %**), ktorá sa väčšinou týkala neoprávnených nákladov.

V oblasti **prírodných zdrojov** sme zaznamenali zlepšenia, ktoré znížili odhadovanú chybovosť na **1,9 %**.

V oblasti **administratívy** sme nezistili žiadne významné chyby podobne ako v predchádzajúcich rokoch.

Chybovosť v oblasti **súdržnosti** sme odhadli na **4,4 %**, zohľadniac opravy vykonané orgánmi členských štátov. Táto chybovosť je nižšia ako minulý rok, stále je však významná. Okrem toho ak vnútroštátne orgány a Komisia dokážu v nasledujúcich rokoch vyriešiť nedostatky, ktoré sme zistili v ich odhadoch chybovosti, mohli by sme viac využívať prácu orgánov auditu členských štátov, zatiaľ tam však nie sme. Poznám pevné odhodlanie Komisie dosiahnuť tento cieľ a na jeho dosiahnutie potrebujeme veľké úsilie na všetkých úrovniach.

Dámy a páni,

už niekoľko rokov robíme rozdiel medzi výdavkami, ktoré považujeme za výdavky s **vysokým rizikom**, napríklad v oblasti súdržnosti, kde je riadenie spoločné s členskými štátmi, a tými, ktoré považujeme za výdavky s nízkym rizikom. Výdavky s vysokým rizikom majú významnú chybovosť v odhadovanej výške **4,9 %** (2018: 4.5 %). V roku 2019 sa **podiel** výdavkov s vysokým rizikom zvýšil, a to najmä v oblasti súdržnosti (53 %). To nie je problém sám osebe – vedie to však k tomu, že významná chybovosť teraz ovplyvňuje väčšinu nami kontrolovaného súboru – chyba je preto rozšírená. A preto sa za rozpočtový rok 2019 Dvor audítorov rozhodol vydať **záporný výrok** k výdavkom namiesto výroku s výhradou ako v predchádzajúcich rokoch.

Nemalo by sa to považovať za nejaký druh obžaloby samotnej Komisie – napokon **orgány všetkých členských štátov** spravujú približne 74 % výdavkov EÚ. Každý subjekt má v reťazci svoju úlohu a prílišné zjednodušovanie nás nikam neposunie. **Nemalo** by sa to vnímať ani ako znak **zhoršeného** finančného riadenia EÚ. Ak sa pozriete na situáciu spred desiatich rokov, prešli sme dlhú cestu.

Okrem celkového titulku za rok 2019 sú naše závery týkajúce sa rôznych výdavkových oblastí **veľmi odlišné**. Viem, že pri vypracúvaní rozhodnutia Parlamentu o udelení absolutória týmto otázkam venujete svoju pozornosť.

Vážený pán predseda, dámy a páni,

Chcel by som zdôrazniť tri otázky, ktoré považujem za ústredné pre budúcnosť.

Po prvé, želal by som si, aby namiesto diskusie o postupoch nominácie na Európsku prokuratúru, ktoré budete preskúmať v priebehu tohto týždňa – ktoré sú veľmi dôležité – bolo už možné vnímať Európsku prokuratúru v praxi, ako železnou rukou zabezpečuje **ochranu finančných záujmov EÚ** pred nezrovnalosťami a podvodmi presne tak, ako keby išlo o vnútroštátne finančné záujmy. Je najvyšší čas tento úrad rozbehnúť a získať dostatočné zdroje a ja viem o odhodlaní hlavnej prokurátorky i vašom pevnom odhodlaní uskutočniť to. Dvor audítorov má samozrejme záujem podporovať toto úsilie vždy, keď je to možné, v súlade s našim mandátom na vykonávanie auditu.

Po druhé, berieme na vedomie, že správy Dvora audítorov sú uvedené ako jeden z možných zdrojov informácií, ktoré sú podkladom pre kvalitatívne posúdenia Komisie podľa nariadenia 2020/2092 (ďalej len „všeobecný režim **podmienenosti** na ochranu rozpočtu Únie“). Tým, že zákonodarca EÚ zreteľne uznal, že existuje „jasný vzťah medzi dodržiavaním právneho štátu a efektívnym plnením rozpočtu Únie v súlade so zásadami správneho finančného riadenia“, stanovil hranicu, ktorá sa teraz bude musieť v prípade potreby presadzovať v praxi. Som rád, že počas procesu tvorby právnych predpisov boli zohľadnené viaceré z našich odporúčaní, najmä postavenie konečných príjemcov alebo prijímateľov finančných prostriedkov EÚ.

Po tretie, opakovane sme v našich správach upriamili Vašu pozornosť na skutočnosť, že mnohé členské štáty majú stále ťažkosti s **čerpaním** finančných prostriedkov EÚ bez ohľadu na ciele či požiadavky stanovené na politickej úrovni. Tieto ťažkosti prispeli k navýšeniu sumy *reste à liquider*, ktorá do konca roka 2019 dosiahla 298 mld. EUR. Znamená to, že tieto peniaze je stále potrebné náležite využiť na účel stanovený zákonodarcami. Tento problém s oneskoreným čerpaním prostriedkov musia príslušné členské štáty urgentne riešiť.

Diskusiu tiež využijem ako príležitosť na predloženie dvoch dve pomerne praktických a perspektívnych pripomienok.

So zavedením nástroja Next Generation EU sa v nasledujúcich rokoch výdavky EÚ takmer zdvojnásobia. O tejto otázke sme už rokovali vo výbore CONT, keď som s Vami naposledy hovoril v novembri a chcel som Vás informovať, že v súčasnosti posudzujeme, čo to znamená pre našich audítorov – pokiaľ ide o **povinnosti** a potrebné zdroje. Je zrejmé, že to všetko bude mať vplyv na **personálne zdroje** – a dúfam, že Vám v krátkom čase poskytneme aktuálne informácie.

Napokon by som chcel upriamiť pozornosť na pilotnú správu Dvora audítorov s názvom Správa o plnení rozpočtu EÚ – stav na konci roka 2019, ktorá reaguje na želanie mnohých z tejto snemovne zamerať sa viac na našu audítorskú prácu týkajúcu sa výkonnosti rozpočtu EÚ a na posúdenie informácií, ktoré Komisia v tejto súvislosti poskytuje.

Dámy a páni, na záver by som chcel povedať,

že v časech krízy členské štáty a Európska komisia nesú obrovskú zodpovednosť za riadenie financií EÚ riadnym a efektívnym spôsobom. Z našej výročnej správy, ktorú tu dnes s Vami rád prediskutujem, vyplýva, že je potrebné vyvinúť **ďalšie úsilie**. A vy ako priamo volení poslanci Parlamentu máte **veľkú zodpovednosť** za vykonávanie legislatívnej a politickej kontroly s cieľom zabezpečiť, aby sa tak stalo.

Ďakujem Vám za pozornosť.